

Vesti iz Jugoslavije

(Glasnik poročila iz Jugoslavije)

NOVICE V NEKAJ RASEDAH

Škrlatice je prepel ter se ubil
Študent Franc

Škrlatice je velik požar uni-
poslopje zidar-
Edvarda Čerčiča

Škrlatice je velik požar uni-
poslopje zidar-
Edvarda Čerčiča

Škrlatice je velik požar uni-
poslopje zidar-
Edvarda Čerčiča

Škrlatice je velik požar uni-
poslopje zidar-
Edvarda Čerčiča

Škrlatice je velik požar uni-
poslopje zidar-
Edvarda Čerčiča

Škrlatice je velik požar uni-
poslopje zidar-
Edvarda Čerčiča

Škrlatice je velik požar uni-
poslopje zidar-
Edvarda Čerčiča

Škrlatice je velik požar uni-
poslopje zidar-
Edvarda Čerčiča

Škrlatice je velik požar uni-
poslopje zidar-
Edvarda Čerčiča

Škrlatice je velik požar uni-
poslopje zidar-
Edvarda Čerčiča

Škrlatice je velik požar uni-
poslopje zidar-
Edvarda Čerčiča

Škrlatice je velik požar uni-
poslopje zidar-
Edvarda Čerčiča

Škrlatice je velik požar uni-
poslopje zidar-
Edvarda Čerčiča

Škrlatice je velik požar uni-
poslopje zidar-
Edvarda Čerčiča

Škrlatice je velik požar uni-
poslopje zidar-
Edvarda Čerčiča

Škrlatice je velik požar uni-
poslopje zidar-
Edvarda Čerčiča

Škrlatice je velik požar uni-
poslopje zidar-
Edvarda Čerčiča

Škrlatice je velik požar uni-
poslopje zidar-
Edvarda Čerčiča

Škrlatice je velik požar uni-
poslopje zidar-
Edvarda Čerčiča

Škrlatice je velik požar uni-
poslopje zidar-
Edvarda Čerčiča

Škrlatice je velik požar uni-
poslopje zidar-
Edvarda Čerčiča

Škrlatice je velik požar uni-
poslopje zidar-
Edvarda Čerčiča

Škrlatice je velik požar uni-
poslopje zidar-
Edvarda Čerčiča

Škrlatice je velik požar uni-
poslopje zidar-
Edvarda Čerčiča

Pismo iz Clevelanda

Odgovor na članek Jake Debeve

Jaka Debeve, sourednik A. D.
je objavil pred kratkim dolg čla-
nek o "naši bančni situaciji", v
katerem skuša oprati vodstvo
North American banke vsake
krivde na polomu ter jo zvrni-
ti na krizo in vlagatelje, obenem
pa v njem indirektno priznava,
da je banka običajna na čerih in
da bo treba ustanoviti novo ban-
ko, da se reši kar največ mogoče
denarja vlagateljev. Stvar bi
me ne zanimala toliko, da bi jo
komentiral, če ne bi bilo v član-
ku precejšnje merice blufa, ka-
kor me osebne ne zanimata "ne
Jaka niti North American ban-
na polomija, tako pa — well, kar
k stvari.

Mr. Debeve piše med drugim
tudi tole: "Kdor pravi in trdi,
da je prišla banka v težkočo po
krivdi vodstva, ta ne ve kaj go-
vori, ali pa vedoma laže". S tem
hoče rešiti vodstvo te banke po-
polnoma vsake odgovornosti in
krivde na polomu. Ali pa je to
res? Ali je ta banka res zašla
na čeri popolnoma brez vsake
krivde svojega vodstva? Če bi
bilo temu tako, potem bi morale
biti na čerih vse banke, kar pa
se dozdaj še ni zgodilo. Kako to?
Ali so bila morda vodstva bank,
ki so dozdaj prevedrile vse ci-
kione, bolj sposobna in previd-
na? In ali ni bilo vodstvo North
American banke vsaj neprevid-
no in nesposobno, če je še bilo
drugače okey? Mr. Debeve očit-
no pozablja, da v slučaju, ka-
dar eksplozija kak donarni za-
vod, vedno pravimo, da je bilo
vodstvo dotičnega zavoda ali ne-
pošteno ali nesposobno ali pa o-
boje. Ali je njegova tirada pri-
znanje, da vodstvo North Ame-
rican banke ni bilo kos svoji na-
logi? V najboljšem slučaju ako-
ro ne more biti kaj drugega.

Mr. Debeve tudi trdi, da so po-
zvali polom vlagatelji, "ki so
jemali denar iz slovenske banke
ter ga nosili v druge". Do neke
meje je to lahko resnično; kadar
postane naval vlagateljev na ban-
ko prehud, tedaj mora omejiti
ali ustaviti izplačila, kar je po-
polnoma v skladu s državnimi
bančnimi zakoni. Toda to še ne
pomeni poloma — če je zavod
drugeče zdrav. Vendar bi naša
javnost rada vedela v zvezi z
zgornjo trditvijo Mr. Debeve
tole: Kako to, da se ves čas, od-
kar je banka zaprla vrata, tr-
dovratno govori, da je mnogo
večjih vlagateljev dobilo tik pred
polomom "namig od znotraj",
češ, naj se požurijo ter rešijo
svoj denar, dokler ga še lahko?
Čemu bančno vodstvo ne ovrže
teh govoric z nepobitnimi doka-
zi? Saj menda gospodje niso glu-
hi.

Med našim ljudstvom krožijo
še druge govorice, na pr., da
stoji neka zveza med posojilom
Guardian banke članu vodstva
North American banke in denar-
jem, ki je bil naložen v prvi in
dalje, da dolguje ista oseba večjo
vsoto denarja svoji banki. To so
seveda le govorice, sumničen-
ja, ugibanja, na katera se člo-

več ne more zanašati, toda mo-
ni se močno domneva, da bi bilo
predvsem v interesu banke in
njene vodstva, če bi enkrat
na vselej v javnosti približali
nepobitni dokazi, da so vse te
govorice v nasprotju z resnico
in neutemeljene.

Zelo ginljivo piše Mr. Debeve
o postopanju North American
banke napram dolžnikom, ki ji
dolgujejo na prve vknjižbe. Če
kak dolжник ni mogel več odpla-
čevati svojega dolga, mu banka
ni vzela hiše, to pa samo in ed-
no bi zato, ker "ni imela sred-
stev, da bi vsela družina eno
streho". Mislim sem, da Mr. De-
beve nima kaj prida smisla za
humor, toda priznati moram, da
sem se motil: celo dober humo-
rist je včasih! Banka in sicer
še na smrtni postelji bi človeka
moral posiliti smeh, če bi mu
kdo natrekel v ušesa kaj take-
ga! Toda šalo na stran in pri-
znajmo, da banke — vključivši
seveda slovensko banko — zad-
nja leta sploh ne marajo hiš, to
pa predvsem zato, ker se dobro
zavedajo, da zanje ni trga in bi
pomenile le dodatno breme. Če
pa bi ne bili ta trg tako paralizi-
ran, če bi bilo na njem toliko po-
vprašanja, kot ga je bilo pred
krahom l. 1929, bi bilo druga-
če: banke — in slovenske ne iz-
vzemam — bi se prav nič ne o-
btovaljale vzeti zastalim pla-
nilom njihove hiše ali zemljiš-
ča in pri tem bi prav nobeni
banki ne počilo srce, to pa eno-
stavno zato, ker banka nima srca
in business ne duše.

Zdaj pa k novi banki, ki jo
namerava organizirati sodanje
vodstvo slovenske banke. Čla-
nek Mr. Debeve napeljuje vo-
do tudi na ta mlín ter speli-
na vlagatelje, naj posežejo po
delnicah nove banke, v katere
naj vtaknejo prve dividende,
kadar bodo prišle. Njegovo mne-
nje je, da bi se s tem rešilo
slehnri cent vlagateljev. Koliko
resnice je v tej trditvi, bo poka-
zala bodočnost, želim pa, da bi
bila resnična 100%, saj bo to
dobro za vlagatelje. Osebnost
želim novi banki, če se bo rodila
ves uspeh in da bi izpolnila
vsa pričakovanja vlagateljev
stare banke, želim pa bi bilo tu-
di, da bi se ne agitiralo za njo v
znamenju takih trditve: "Vla-
da je namreč zahtevala, da mo-
ra imeti (stara) banka toliko
denarja, da ga bo lahko plačala
vsakemu vlagatelju, če ga bo
zahteval." To pomeni toliko de-
narja, da banka na zahtevo ish-
ko izplača o'črno vlogo! Ta
trditve pa ni le neresnična, tem-
več tudi skrajno absurdna! Tega
se ne more zahtevati od nobene
banke, ker potem bi morala ime-
ti vsaka banka absolutno ves
denar v blaginji, kar je nekaj
nemogočega; potem bi banka
prenehale biti banka. In meni

se zdi, da bi bilo v interesu sta-
re banke, da neha streljati ta-
ke kose, namesto tega pa naj
se pokaže javnosti točno sliko
svojega resničnega stanja in pa
vzrokov, ki so jo privedli na
čeri, ker le na ta način bodo do-
bili vlagatelji stare banke za-
upanje v novo.

H koncu naj pripomnim še
to, da ne pišem tega zaradi ka-
ke osebne mržnje do vodstva
North American banke ali Ja-
ka Debeve: prvih niti ne po-
znam osebno, Jaketu pa sem bil
predstavljen nekoč v Sloven-
skem narodnem domu na St.
Clarju in on me je tedaj lepo
pohvalil, češ, "fant si in
jas te takšno!" In tega mu
vendar ne morem šteti v alo ter
mu samoriti, čeprav vem, da
Jaka svoje "pohvale" gotovo ni
vzel preveč resno. Namen moje-
ga komentiranja ni škodovati,
temveč koristiti. In novi banki
bo le koristilo, če razšene me-
glo, v katero je zavila stara.
Približem pa tudi, da novi ban-
ki ne želim uspeha iz kakšne
ljubezni do stare ali nove banke
kot take, kajti osebno sem ne-
poboljšljiv naprosto pri privatne-
ga bančnega sistema, ki je ne-
smožen zlasti iz konfuzije, v
katero je zlezel po lastni krivdi
in o katerega bodočnosti sem
prepričan, da je jako temna in
brezupna, temveč zato, ker ne
želim, da bi naši delavci izgubi-
li svoje življenske prihranke. Če
bi bili vlagatelji slovenske ban-
ke sami bogataši, bi ji prejko
želeli kvejemu "Srečno pot k
slojdu!"

In namesto pripisa še tole:
Kadar je neko podjetje zavo-
no, je treba to močito in jasno
priznati brez vsakega izmikanja
in svračanja krivde na druge,
obenem pa je treba paziti, da se
prizadetim ne obljublja več ka-
kor se lahko da. Poštenje, od-
kritost in moštost n'ko verno-
izgubljeno zaupanje, nemo-
žnost in izmikanje pa ne. U-
pam, da se razumemo.

Tome Podgoričan.
(Ivan Jontes, 51.)

Telegrafisti odložili konvencijo
Washington. — Glavni odbor
unije komercialnih telegrafis-
tov je radi organizacijske kámp-
panje odložil konvencijo za
najmanj šest mesecev. Pričeti
bi se imela 11. septembra, glav-
ni odbor pa je sklenil, da je or-
ganiziranje telegrafistov, do-
kter so prilike ugodne, bolj va-
žno kot konvencija, ki lahko čaka.

Ibriči imajo mnogo dela
Rochester, N. Y. — "Roches-
ter Labor Herald and Citizen"
je te dni priobčil 56 strani šro-
no tiskanih naznanil o šerifski
prodaji zemljišč in hiš radi ne-
plačanih davkov.

Slovenska Narodna Podporna Jednota

2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Tel. Rockwell 4904

GLAVNI ODBOR S. N. P. J.
UPRAVNI ODBOR:

VINCENT CAINKAR, predsednik..... 3657 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
FRED A. VIDER, gl. tajnik..... 3657 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
LAWRENCE BRADISHEK, tajnik..... 3657 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
JOHN VOGRICH, gl. blagajnik..... 3657 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
FELIP GODINA, upravitelj glasila..... 3657 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
JOHN MOLEK, upravitelj glasila..... 3657 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

GOŠPODARSKI ODBOR:
MATH PETROVICH, predsednik..... 140th St., Cleveland, O.
ANTHONY CVETKOVICH..... 983 Seneca Ave., Brooklyn, N. Y.
JOHN OLIP..... 149 S. Prospect Ave., Clarendon Hills, Ill.

POLOTNI ODBOR:
JOHN GORSEK, predsednik..... 414 W. Hay St., Springfield, Ill.
ANTON SULAR..... Box 27, Arma, Kana.
JOHN TROELJ..... Box 287, Sordans, Pa.
FRANK PODBOJ..... Box 81, Parkhill, Pa.
FRANK BARBICH..... 1216 E. 170th St., Cleveland, O.

NADZORNI ODBOR:
FRANK ZATTE, predsednik..... 3659 W. 80th St., Chicago, Ill.
FRED MALGAI..... 85 Central Park, Peru, Ill.
JAGOB AMBROZICH..... 418 Pierce St., Eveleth, Minn.

POZORI: — Korespondenca s glavnimi odborniki, ki deluje v št. urah, se vrši tako:
VSA PRIMA: ki se nanašajo na poslo gl. predsednika, naj se pošljejo na predsedništvu
VSE DNEVNE poslovanje na št. urah, ki se odloča gl. upravitelja odbora in jednote vrsta
naj se pošljejo na gl. tajništvo.
Vse druge, ki se nanašajo na poslo gl. tajnika, naj se pošljejo na tajništvo.
Vse druge, ki se nanašajo na poslo gl. blagajnika, naj se pošljejo na blagajništvo.
VSE PRITOBE gl. poslovanja v gl. upraviteljski odbor naj se pošljejo Franku Zattu, predsedniku odbora.
VSE PRITOBE na gl. poslovanje se naj pošljejo na John Gorka, predsednika poslo-
vanja odbora.
VSE DOPISI na drugi splošni, finančni, osebni, navedeni in drugi, naj se v št. urah
s glavnim odbornikom, naj se pošljejo na "PROSVETA", 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
NOTE: Correspondence with the Supreme Office should be addressed as follows:
Communications for the executive president should be addressed to him.
All communications of money and business concerning lodges and members other than sick
benefit should be addressed to the secretary's office.
Financial matters under the jurisdiction of the treasurer's office should be taken up
with him.
Communications concerning the work of the executive board should be addressed to Frank
Zatte, chairman of the Board of Supervisors.
Complaints, suggestions and appeals should be addressed to John Gorka, chairman, District
Committee.

Bovalnica na Kubi: Hodojenje Machadaya gobe.

Tone Seliskar:

NASEDLI BROD

Roman v treh delih

Vendar ga je semtertja, v trenutkih stremjenja, navdajala neka zla slutnja, nekakšno kesanje, ki mu je vselej zagrenilo življenje za nekaj ur. Včasih se je prebudil iz omotice vsega tega barantanja, popivanja, vlačuganja, za hip se je zavedel norosti svojega početja. Ob takih prilikah je pisal Ani dolga pisma in zgodilo se je, da se je sredi največjih opravkov odločil za povratek.

Tisto noč je imel pri sebi v hotelski sobi žensko, s katero se je seznanil v majhni, zakotni kavarni. Sam vrag vedi, kako je zašel tja. Poprej je popival z znanci, sredi noči pa je sam zakolovratil v kavarno, iz katere je donela godba. Na majhnem odru so dekleta udarjala na tamburico in pela.

Justin je sedel k oknu in si naročil steklenico vina. Nikogar ni poznal. Dolg čas mu je bilo. Ko je prišlo dekle, ki je pobiralo napitnico za orkester, je segel v žep telovnika in vrgel na krožnik desetak. Dekle je bilo vitko, njen obraz je bil nežen, toda utrujen in zaspan.

Nasmejalo se mu je.

To je bila visoka napitnica, kakršne v tej kavarni ni bila vajena.

— Želite, gospod, da vam zapojemo pesem, ki vam ugaja?

Justin jo je ujel za roko in jo potegnil k sebi na zofa.

— Kdaj končate? jo je vprašal.

— Lahko takoj.

Zaklicala je dekletu, ki je sedelo zadaj v kavarni:

— Hajdi igrati namestu mene!

Bila je prosta.

— Prosta sem...

— Pojdi z menoj v hotel!

Dekle ga je pogledalo in se ni moglo odločiti. Justin se je naslonil k nji in ji zašepetal.

— Pri dobrem blagu ne gledam na ceno! Stopi, srček, k telefonu in pokliči taksi!

V kavarni je kupil steklenico šampanjca, sendviče s kavijarjem in cigarete. V hotelski sobi ga je čakalo Anino pismo. Že ga je namerjal odpreti, a se je premislil in ga položil na nočno omarico.

— Kdo ti piše? ga je vprašalo dekle, ko je odlagalo plašč.

— Ne vem. Kako ti je ime?

— Zofka.

Odprl je steklenico in zadržal zamašek, da se ne bi čul pok iz sobe.

Ženska je na en dušek izpila svojo čašo penedega se vina.

Ko sta še malo prigriznila, se je pričelo dekle slačiti. V samih nogavicah je stalo nekaj trenutkov sredi sobe, potem je steklo k postelji in se pokrilo z odejo.

— Jutri bo kmalu! mu je zaklicala nagajivo.

Justin si je nalil čašo vina in ga počasi izpil. Nato se je jel slačiti, prižigajoč si med tem cigareto pred zrcalom.

Ženska v postelji se je naslonila na komolec. Na nočni omarici je opazila pismo. Brezbrižno je pretrgala ovoj, legla na hrbet in pričela čitati na glas:

Streha je dodelana. Bogdan vedno sprašuje po Tebi in naroča da bi mu kaj lepega prinesel. Darinka ima ošpice. Nič hudega! Kdaj se boš vrnil? Včeraj sem prejela Tvojo karto iz Siska. Hvala! Te vsi pozdravljamo. Tvoja žena Ana.

— Tvoja žena... Haha, tvoja žena? se je smejala Zofka. Torej si oženjen, golobček?

Justin se je zresnil. Jezilo ga je, da si je dovolila ta cipica odpreti njegovo pismo. Njen smeh ga je neprijetno zadel. Zbodio ga je. Tako že dolgo ne kakor ta hip, ko so mu tuja usta izrekala imena, ki so njegova. Zapel si je telovnik, ki ga je pravkar hotel odložiti. Niti s polovico mislimi se ni ukvarjal več z dekletom tam v postelji. Grizel si je ustnice in zdelo se mu je, da je takole pred to žensko kot frkolin, ki so ga zalotili pri prepovedanem opravku.

— Oženjen, junače moj? Ti si mi pravi! se je na ves glas zasmejala in se zibala v postelji.

— Ne bodi tako glasna! je dejal Justin rezko. Lahko bi kdo slišal.

— Da imaš žensko v sobi? Mar se bojiš? Pridi, čakam te!

Justin je hodil po sobi in kadil cigareto. Obstal je pred posteljo in spregovoril:

— Oblec se in pojdi! Plačam kljub temu!

— Mi ne pade v glavo, je vzkliknila Zofka. Ostala bom v postelji. Ugajaš mi!

— Tebi? Tebi vsakdo ugaja! je dejal Justin strupeno.

— Vsakdo ne. Ti pa mi zares ugajaš!

— Čemu? Ne govori neumnosti!

— Ker si oženjen!

Zgrabilo ga je čudno razpoloženje. Ne zaradi tega, ker je oženjen, ne zaradi tega, ker je kršil zakonsko zvestobo — zajela ga je vest trpkega očitanja, da se vse bolj oddaljuje od doma, ki je že tako daleč, da ga komaj še vidi. Ana... Tu je ženska, s katero hoče bog več kolikoli ponovno pogaziti spomin nanjo. Njeno golo telo v postelji ga je vznemirjalo, ga pehalo kakor vrtinec čoln; hotel se je znebiti.

— Bog ve, se je ta hip oglasila ženska pod odejo, kdo je zdajle pri tvoji ženi?

Justin je stisnil pesti, stopil k postelji in zarenčal ježno:

— Molči! Ne žali! Moja žena in ti... Kako se drzneš primerjati! Moja žena me ne vara!

— Kakor ti? ga je vprašala Zofka mirno in si prižigala cigareto.

— Ne draži me, punca! Dovolj mi je tega! Oblec se in pojdi!

— Ne goni me! je dejala kljubovalno, sicer ti napravim škandal. Meni je vseeno. Jaz nič ne izgubim, ti pa, ker te poznajo.

— Zakaj, vraga, si tako trmasta? Čemu me dražiš? Rekel sem, da plačam! In zaradi plačila si šla z menoj!

— Da, zaradi plačila. Toda ker ne prosjaim, opravi, za kar si me vzel s seboj. Mar nisem dovolj lepa? Lepša sem od tvoje žene, sicer ne bi iskal drugih. Poglej me!

Stopila je iz postelje, dela roki v boke in se pozibavala pred njim.

— No? Kaj še čakaš?

Ovila mu je roke okoli vratu in ga poljubila.

— Kako čuden si, dragi!

Justin se je snel iz njenih rok in jo odrinil od sebe. Vzel je iz listnice denar in ga ji ponudil.

— Prosim te, pojdi! Rad bi bil sam. Poglej, prosim te! Pridi jutri. Samo danes ne.

Ženska ga je nekaj časa začudeno gledala, nato pa zmignila z rameni, malomarno vrgla arajco nase in si pričela obuvati čevlje.

— Jutri me ne bo.

Ko se je oblekla, je sedla na stol, si natočila iz steklenice, se pretegnila in se pričela smejati.

(Dalje prihodnjaja.)

Zdravljenje s sadjem

Sadje je v prehrani človeka zelo važen činitelj. Njegov pomen leži najprej v tem, da omogoči človeku neko omejitve v vsakdanji prehrani, ki bi je sicer najbrž ne bi zmoget. Večina nas je mnogo preveč. Toda kljub temu svetujemo debeluharju, revmatiku ali celo živčno prenapetemu človeku, naj se postavi 24 ali celo 48 ur, pa boste videli, kako vas bo pogledal. Če mu pa težko preizkušnjo omlite toliko, da lahko namestu svojega običajnega dnevnega obroka porabi skledo sadja, tedaj se mu bo stvar zdela takoj mnogo lažja. Čeprav bo mogoče mlo gledal, kako se nosijo krožniki mimo njega, se bo kljub temu z malo samozatajevanja zadovoljil tudi s tako okusnim živlom, kot je sadje. Izraz živlo namreč ni pretiran. Tudi sadje hrani, česar na smenic nikdar pozabiti. Redi nas, dasi v manjši meri kot druga živila, njegova sladkorna vsebina in neke živne sestavine, ki jih danes poznamo pod nazivom vitamini. Slednje vsebuje sadje vedno precej, zlasti jih inajc mnogo neke vrste grozdja, kjer vitamini zavzemajo celih 25%.

Poleg hranilnih snovi pa vsebuje sadje tudi celulozo, ki je človeški organizem sicer ne absorbira, je pa človeškemu telesu prepotrebna za razčiščenje in razstrupljenje. Pred vsem pa pospešuje sadje izločanje kislin

(alkalizacijo) v telesu, kar je silne važnosti, ker je pri mnogih ljudeh potrebno, da se v tkivu njihovega organizma zmanjša kislina pa tudi v tekoči tvarini človeškega telesa, kot je kri, žolč itd. V tem pogledu je francoski učenjak Linnassier dokazal, da povzroča kilogram jagod v človeškem telesu isto alkalizacijo (razkisljenje) kot 9 gr soda bikarbone, kilogram grozdja daje v tem oziru isti uspeh kot 6 gr sode, kar z zdravilnega stališča ni podcenjevati.

Po teh uvodnih podatkih si oglejmo zdravilne lastnosti onih sadežev, ki jih ljudje danes v svrhu zdravljenja in tako zvanizemne tvarine pred vsem zauživajo. Semkaj spada pred vsem jagoda. Pri tem sadežu moramo pripomniti, da ga vsi ljudje ne morejo prenašati, ker povzroča pri nekaterih hipne slabosti ali pa neprijetne, koprivnim oteklina podobne izpuščaje. Onim pa, ki jagode brez teh neprijetnih posledic lahko zauživajo, je jagoda kot dietno sredstvo izredno priporočljivo, pred vsem ako trpe na revmatičnih pojavih. Točna analiza jagodega sadu je namreč pokazala kot sestavino tudi sialicilno kislino, ki se uporablja kot zdravilo pri lečenju revmatizma. Običajna dnevna množina naj bo 300 gm, bodisi kot edina dnevna dietna hrana ali kot poslastica po jedi, pri čemer je pa priporočljivo izpuščati kako drugo jed, ki so jo v tem primeru nadomestile jagode.

Prav tako smatra moderna zdravniška veda jabolka in njihov nadomestek hruške, ki so sicer običajno mnogo okusnejše toda manj izdatne, za zelo priporočljivo sadno dietno sredstvo. Opazovali so, da vpliva uživanje tega sadja na pojemanje revmatizma in odstranjuje tudi razne solne tvorbe v človeškem organizmu, n. pr. mehurne, ledvične in žolčne kamne, ki bolnikom povzročajo sline bolečine. Zaenkrat pa teh opazovanj učenjaki še niso mogli postaviti na znanstveno podlago.

Dandanes zavzema v dietnem zdravljenju gotovo najvažnejše mesto grozdje. Njegov ugoden vpliv na zdravje sta poznala že Plinij in Celsus. Hranjenje z grozdem v svrhu zdravljenja je danes tako razširjeno, da so postali kraji znani s posebno okusnim grozdem že prava zdravilišča, nazvana grozdne postaje (stations uvaies), kamor romajo vsako leto trume časticev grozda, ki so na svojem lastnem telesu že poznale njegovo zdravilno moč. V tem oziru uživajo poseben glas razni južno-francoski kraji, kot Avignon, Le Thor, Lamalou itd.

Danes se ve, da grozdje izredno pospeša čiščenje telesa in služi kot neke vrste lahko odvajalno sredstvo. Tudi zmanjšuje množino sečne kisline v telesu, kar je pri revmatizmu in mehurju in praznoverja polni srednji vek ji je tudi pripisoval moč večne mladosti onemu, ki jo stalno zauživa. Danes vemo, da je pomaranča sadež izredno

prijetnega okusa in da kot hrasu, ki jo smatrajo za glavna krivca neštetiim boleznim. Grozdje povzroča tudi boljše izločanje žolča, a ima poleg tega tudi veliko vrednost kot živilo. Kot zdravilno sredstvo je zlasti priporočljivo ljudem, ki trpe na zaprtju, revmi, premočnem krvnem pritisku na jetra, žolčnih kamnih in slabi prebavi. Dnevna mera naj znaša pol kg zjutraj na tešče in pol kg pred kosilom in večerjo.

Slednjič si oglejmo še pomarančo, ki ji Evropeci pripisujejo zdravilna sredstva že od tedaj, ko so jo prvič pripeljali na naš kontinent v 16. stoletju. Dolgo časa so jo smatrali za nedosegljivo zelo dobro vpliva na prebavo in izmeno tvarine. Ker vsebuje zelo mnogo vitaminov, je priporočljiva pred vsem za otroke, ki se hranijo s steriliziranim mlekom, katero ima to veliko slabost, da je mrtvo živilo. Prav tako kot pomaranča je tudi izredno koristen sadež limona, ki so jo v nedavnih časih še smatrali ne brez vsake stvarne podlage kot najboljšo sredstvo proti skorbutu, in mornarji, ki so se pripravljali na dolga pomorska potovanja, niso nikdar pozabili založiti se z izdatno množino limon. Danes vsi vemo, da služi limona za važno zdravilno sredstvo, čeprav se je ne poslužujemo za dietno prehrano.

Iz teh izjavljanj lahko sklepamo, da je uživanje sadja brez izjeme za naš organizem neobhodno potrebno. "Zdravljenje s sadjem" moramo zato smatrati kot neke vrste naraven zakon, s katerim skuša narava sama s svojim mističnim ritmom znesti neko izpremembo v vsakdanjost. Zauživanje sadja tvori neko srečno protiutež našemu umetnemu načinu življenja in izredni kompliciranosti naše prehrane, ki je po navadi v množini in po kakovosti pretirana. Brez posebnega premagovanja nam omogoča čisto prepotrebno omejevanje, dovaja našemu telesu žive in sveže tvarine, ki jih telo vedno potrebuje, zmanjšuje strupene kisline v našem organizmu in ustvarja v nas neko ravnovesje, ki ga naš način življenja skuša le prečesto podrediti. Vse to so koristi, ki jih ne smemo podcenjevati.

Nekdanji zdravniki so mislili, da je narava povsod na svetu postavila poleg bolezni tudi zdravilo. Ta optimizem je mogoče malo pretiran, priznati pa moramo, da nam je narava gotovo dala mnogo lahko dosegljivih zdravil in veliko napako bi naredili, če se jih ne bi poslužili, ker njihova vrednost je vsaj toliko, kot onih, s katerimi nas

zalaga industrija. V tem oziru se pa sadje gotovo ne boji nobene konkurence.

(Po razpravi dr. Henria Bouqueta.)

ODKOD JE "KONJSKA SILA?"

V parni tehniki pravimo onemu naporu sile, ki more v eni sekundi dvigniti 75 kilogramov 1 meter visoko, "konjska sila". Nastanek tega naziva nam pojasnjuje tale zgodba: J. Watt je vpregel parni stroj prvič v neki londonski pivovarni za črpanje vode. Varilec pivovarne "Witbread" je prigovarjal Wattu, naj primerja pogonsko silo svojega parnega stroja z delovnim uspehom njegovih konjev. Ker se je znameniti tehnik s tem predlogom strinjal, je varilec vpregel svojega najboljšega in najmočnejšega konja, ki je z naporom vseh svojih sil pod težo bičevih udarcev 8 ur neprenehoma garal. Prenaporno vprežena žival je v tem času dvignila s črpalko 2,120,000 kilogramov vode za cel meter, kar da na sekundo 73.6 kilogramov. Ta sekundni uspeh so zaokrožili na 75 kilogramov in ga uporabili za tehnično izražanje (konjske) sile. Kasnejša dognanja so pokazala, da je stvarni delovni uspeh konja le 27.8 kilograma v normalnih okoliščinah.

V šoli

"Nu, otroci, kaj neki sta Adam in Eva mislili, ko ju je Bog izgnal iz raja in je stal pred vrati angel z ognjenim mečem?"

"Ko bo izginil, greva spet noter."

Naročite Mladinski list, najboljši mesečnik za slovensko mladino!

Nesporazum
Zadnjič se je vršila tekma, kdo ima ime. Zmagal je neje bilo ime A.
Drugod imajo spet slavohlepje. Tako na Španski nihče za najkrajše ime. Tam so ponosni na to, da najdaljše ime. Petila nekemu dolgo senjorju nesreča, da ponoči polomil avto in pri nekem kmetu iskščišča. Kmet ga je vje zunaj, na kar je nosno odgovoril "Čo so de Toledo v Her Xeres v Cordobesito?"
Prestrašeni kmeti: kno: za toliko ljudi na prostora...

Za besedo ga je On: "Snoči se mi da sem se poročil z najdražestenejšo ženo svetu."
Ona: "In kam sva ročno potovanje?"

PRENOVITE

Ni je niti cene od nate. Novi basement. Novo leson. Seizmdo opredle hite. Foti Konkrit ali in opake prili vseh vrst. Zaprt porč. Puh streho. Nov plumbing. Por sen ali sidan karat vseh vel ali hromavo opredle prodajni ali sadnji porč. Drušmo hite. Stanovanje na podzke ske postaje. Hodnike ali ohiš, s zabesosa krite, sadali tle na nove ali stare hite. Pojasnilo brezplačno. Oč e asa za plačilo. Se vam pr

J. Pondell

Main Office: 2513 W. Cicero, Ill.
Phone—Rockwell 4129; 6

NAZNANILO IN ZAHVALA

Tužnih src naznanjamo sorodnikom, prijateljem in zn se je za vedno poslovil od nas ljubljeni sin in brat

FRANK PRIMOZICH

Pokojnik je bil rojen dne 29. jan. 1911 v Windber, P. minul je dne 3. avgusta 1933. Pogreb se je vršil 6. avgusta 1933 po katoliškem obredu na Red Lodge pokopališče. T naj bo izrečena najlepša hvala za darove za maše, vence, sledočim družinam: J. Modic, Cleveland, Ohio; Fr. Naglich, Wyo.; J. Novak; Mr. in Mrs. Fr. Pajnach; C. Kostančič; fel; R. Kovach in sinova; J. Šepec; St. Blazina; J. Jak Krop; T. Polk; Ch. Kolarich; Mr. in Mrs. K. Erznosnik; zovih; Frances Klopčich; P. Cefarin; St. Glach, st.; Mr kar; R. Krivetz; M. Faigel; Fr. Gabriel; Ch. Zakely; W. Senders; A. Dalback; Fr. Rösich; Mr. in Mrs. V. Kotar; Mrs. Louis Nagode; Mrs. Verholz; M. Hudak; Mrs. Liza Miss Elsie Lindel; J. Negro; Mr. A. Murn; J. Ricketts; M in Joe; in Mr. Fr. Genta. Še enkrat najlepša hvala vsem, obiskali in spremili k zadnjemu počitku in vsem, ki ste mobilne brezplačno na razpolago pri pogrebu. Ti pa nep in brat, ki si dokončal svoje življensko pot in nas vse po pustil, počiva sladko v rodni ameriški zemlji.
Žalujejo ostali Jack in Mary Primozich, stariši; Stan Mary, sestra; vsi v Red Lodge, Mont.

Novi FEDERAL PRALNIK

stane samo \$49⁵⁰ z polnim jamstvom

SEDAJ si lahko nabavite Vaš električni pralnik po novi, znižani ceni in to popolnoma jamčen od EDISON SERVICE. Zdj imate lepo priložnost, da se iznebite težkega in mučnega pranja. Ta novi Federal Pralnik ima porcelanasti čeber in patentirano

nove vrste napravo, ki z lahkoto opere perilo čisto in hitro. Električni pogon stane samo en cent na upor. Pridite in oglejte si ta pralnik ali zahtevajte, da se Vam ga pošlje na DOM za BREZPLAČNO potkušnjo.

Vsled novega prodajnega davka na blago, se vsem cenam v naših oglaših nad 25c prišteje še približno 2% za davok.

Electric Shops

Downtown — 72 W. Adams St. — 132 So. Dearborn St.
Telephone RANdolph 1200, Local 66, 535

6422 Broadway 6231 W. Madison St. 812 W. 48th St.
5015 Milwaukee Ave. 4234 So. Ashland Ave. 2808 E. 53rd St.
4013 Irving Park Blvd. 3400 So. State St. 11124 St. Michigan Ave.
For all purchases made on the deferred payment plan, a small carrying charge is added.
FEDERAL COUPONS GIVE